

kommende udmåles sagsomkostningerne efter de almindelige regler i retsplejelovens kapitel 30 (som ikke foreslås ændret).

Den foreslåede maksimering indebærer, at en vindende part, der vælger at bruge advokat i en meget lille sag, som oftest ikke vil få dækket sine fulde udgifter hertil, men dog en andel af udgifterne. Omkostningsansvaret vil således være delt mellem den tabende part og den part, der vælger at bruge advokat i en meget lille sag.

Har den *vindende* part fri proces, udmåles vederlaget til den beskikkede advokat efter de retningslinjer, der er beskrevet ovenfor i bemærkningerne til stk. 1. Reglen i stk. 2 er således uden betydning for vederlaget til den beskikkede advokat, og det er derfor i denne situation statskassen, der endeligt må bære den del af udgifterne til vederlaget til den beskikkede advokat, som ligger over det maksimum, den tabende modpart kan pålægges at betale som sagsomkostning.

Har den *tabende* part fri proces, pålægges statskassen at betale sagsomkostninger til modparten i samme omfang som i tilfælde, hvor der ikke er fri proces, jf. retsplejelovens § 332, stk. 1 (som ikke foreslås ændret). Reglen i § 408, stk. 2, finder således anvendelse, og statskassen kan derfor i de mindste sager kun pålægges at betale sagsomkostninger til modparten til dækning af udgifter til advokatbistand inden for de foreslåede maksima.

Det foreslås, at parterne ikke ved en forudgående aftale skal kunne fravige begrænsningen i, hvor stort et beløb der maksimalt kan tilkendes til dækning af advokatbistand i de mindste sager, jf. *stk. 3*. Parterne kan dog ved aftale fravige begrænsningen, når tvisten er opstået. Dette skal ses i sammenhæng med, at parterne, når tvisten er opstået, frit kan aftale, at småsagsreglerne slet ikke skal anvendes, jf. forslaget til § 400, stk. 2.

Ligesom det gælder for aftaler om fravigelse af de almindelige sagsomkostningsregler i kapitel 30, jf. retsplejelovens § 312, stk. 1, kan en sådan aftale om at fravige reglen i § 408, stk. 2, hverken forøge statskassens forpligtelser til at betale sagsomkostninger til modparten i tilfælde, hvor den tabende part har fri proces, eller formindske modpartens forpligtelser til at betale sagsomkostninger til statskassen i tilfælde, hvor den vindende part har fri proces, jf. herom ovenfor.

Det forudsættes, at der i sager om krav på højst 50.000 kr., der *ikke* behandles i småsagsprocessen, sker en forhøjelse af de standardbeløb, der anvendes ved udmålingen af sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand, således at der i disse sager

fremover tages udgangspunkt i beløbsintervallet 10.000 kr.-15.000 kr. (ekskl. moms).

Der henvises i øvrigt til pkt. 8.2.6 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 409

Den foreslåede bestemmelse angår fri proces. De almindelige regler om fri proces i retsplejelovens kapitel 31 (som ikke foreslås ændret) anvendes fuldt ud, når en sag behandles efter småsagsreglerne. Dette gælder både med hensyn til betingelserne for at få fri proces, kompetencen til at meddele fri proces og virkningerne af fri proces.

Det følger imidlertid af småsagsprocessens særlige karakter, hvor forberedelsen varetages af rettens sekretariat, at beskikkelsen af advokat for en part, der har fri proces, kun vedrører hovedforhandlingen af sagen. Vederlaget til den beskikkede advokat vil derfor svare til de standardtakster, der er beskrevet ovenfor i bemærkningerne til forslaget til § 408, stk. 1, med hensyn til sagsomkostninger i sager, der behandles i småsagsprocessen. Vederlaget begrænses ikke af den særlige lave grænse i sager, der angår højst 10.000 kr., jf. § 408, stk. 2. I de helt små sager vil der således være forskel på det beløb, en tabende modpart kan pålægges at betale i sagsomkostninger til dækning af den vindende parts udgifter til advokatbistand, og det beløb, en beskikket advokat skal have udbetalt fra statskassen.

Det foreslås i *stk. 1*, at hvis parterne *aftaler*, at en sag *ikke* skal behandles i småsagsprocessen, uden at der er grundlag for, at retten henviser sagen til behandling efter almindelige procesregler, skal virkningen af fri proces begrænses til de udgifter, der ville have været forbundet med sagens behandling efter småsagsreglerne.

Den foreslåede regel indebærer, at retten ved afgørelsen af, hvilke udgifter der kan dækkes under den fri proces, skal skønne over, hvad udgifterne ville have været, hvis sagen havde været behandlet efter småsagsreglerne.

Reglen finder kun anvendelse, når sagen efter påstanden i stævningen ikke har økonomisk værdi eller har en økonomisk værdi af højst 50.000 kr. og således som udgangspunkt ville skulle behandles i småsagsprocessen, jf. forslaget til § 400, stk. 1, nr. 1. Reglen gælder ikke, hvis anvendelsen af småsagsreglerne alene beror på, at parterne har vedtaget småsagsbehandling, jf. forslaget til § 400, stk. 1, nr. 2, og parterne herefter indgår en ny aftale om, at sagen alligevel skal behandles efter almindelige procesregler.